

## Henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus (henkilöstölomake)

Tällä työkalulla arvioidaan seuraavien laatuindikaattorien toteutumista:

**Henkilöstö rakentaa luottamukseen, arvostukseen ja kunnioitukseen perustuvaa ammatillista vuorovaikutusta osana varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria.**

**Varhaiskasvatuksen henkilöstö tunnistaa eri ammattiryhmien ammatilliset velvollisuudet, osaamisen ja vastuut osana varhaiskasvatustyön kokonaisuutta. Henkilöstö hyödyntää erilaista osaamista varhaiskasvatustyössä ja sen kehittämisessä.**

Tällä työkalulla varhaiskasvatuksen henkilöstö voi arvioida ammatillista vuorovaikutustaan osana varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria. Lisäksi työkalulla arvioidaan henkilöstön mahdollisuuksia hyödyntää eri ammattiryhmien osaamista ja sopia vastuista työyhteisöissä. Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuriin kuuluu henkilöstön keskinäinen yhteistyö ja vuorovaikutus, mikä perustuu toisten kunnioittamiseen ja arvostamiseen (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022). Ammatillisella vuorovaikutuksella tarkoitetaan tässä arviointityökalussa henkilöstön työhön liittyvää ammatillista ja pedagogista keskustelua, jota käydään henkilöstön kesken työyhteisössä ja ryhmässä. Ammatillisen keskustelun keskiössä ovat tilanteet lasten tai lapsiryhmän kanssa.

Työyhteisön jäsenten keskinäinen toimiva vuorovaikutus luo perustan moniammatilliselle yhteistyölle. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaan päiväkotien henkilöstön moniammatillisuus on laadukkaan varhaiskasvatuksen voimavara erityisesti silloin, kun kaikkien työntekijöiden koulutus ja osaaminen on käytössä. Lisäksi henkilöstön vastuiden, tehtävien ja ammattiroolien tulisi toteutua tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tällä työkalulla henkilöstö arvioi työyhteisön ammatillista vuorovaikutusta osana varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria. Väittämällä arvioidaan muun muassa henkilöstön osaamisen ja asiantuntemuksen hyödyntämistä ja ammatillisten keskusteluiden toteutumista. Työkalulla arvioidaan eri ammattiryhmien osaamisen hyödyntämistä ja työtehtäviin liittyvien vastuiden jakautumista.

Työkalun väittämistä arvioidaan sekä työyhteisön ja lapsiryhmän henkilöstön ammatillista vuorovaikutusta. Monialaisen yhteistyön toteutumista arvioidaan erillisellä työkalulla.

Esimerkkejä väittämistä:

- Työyhteisössämme keskustellaan siitä, mitä on hyvä ammatillinen vuorovaikutus.
- Ryhmässämme jokainen kokee olevansa arvostettu lapsiryhmän henkilöstön jäsen.
- Työyhteisössämme eri ammattiryhmien perustehtävät ja vastuut ovat selkeitä.
- Ryhmässämme eri ammattiryhmien osaamista hyödynnetään pedagogisen toiminnan toteuttamisessa.
- Ryhmässämme olemme sopineet kaikille yhteisistä vastuutehtävistä.

Työkaluun liittyviä pohdintakysymyksiä:

- Millaisista tekijöistä muodostuu hyvä ja merkityksellinen ammatillinen vuorovaikutus?
- Miten edistämme ammatillista ja avointa vuorovaikutusta? Pohtikaa erilaisia menetelmiä ja työtapoja, joilla voitte edistää tätä.
- Millaiset asiat haittaavat toimivan vuorovaikutuksen toteutumista työyhteisössämme?
- Millaisia tiedon välittämiseen ja vaihtamiseen liittyviä tapoja meillä on käytössämme? Millaisia vastuita tiedon välittämiseen ja vaihtamiseen liittyy?
- Miten hyödynnämme eri koulutustaustojen tuomaa osaamista ja miten se näkyy käytännön varhaiskasvatuksen toteuttamisessa?

Työkalun laatimiseen on osallistunut tutkijat Tuulikki Ukkonen-Mikkola (Jyväskylän yliopisto), Hanna Hjelt (Tampereen yliopisto), Päivi Kupila (Tampereen yliopisto) ja Laura Rantavuori (Tampereen yliopisto).